

Het Uddeler en Bleekemeer; een oude sage

Blijkbaar maakte van oude tijden af de eenzame omgeving van Uddeler en Bleeke meer een geheimzinnige indruk. De Hunnenschans waar niemand nog de bedoeling van begreep en de peilloos diepe eenzame meertjes in de kale heide hebben hier aan bijgedragen. Het is dan ook geen wonder dat in die omgeving veel oude verhalen de ronde deden.

Ooit had iemand zomaar uit het Bleeke meer gouden voorwerpen opgevist. Er moet in dat meer kennelijk een goudschat verborgen liggen. Naast het Bleeke meer had een schatrijke Friese koning een kasteel gebouwd, die had waarschijnlijk zijn rijkdom in het meer verborgen. Waarom weet niemand. Een Friese koning is niet zo vreemd, omdat een groot deel van Nederland toen bij het Friese rijk behoorde.

Anderen beweren dat er op de bodem een gouden beeld moet liggen. Mogelijk een Germaanse god. Zelfs zou daar een gouden kalf moeten liggen.

Het zijn allemaal fluisteringen uit een ver verleden, toen de oude goden nog werden vereerd. In die tijd was de omgeving van de beide meertjes nog bedekt met een uitgestrekt en ondoordringbaar woud. In dat woud lag een reusachtige slang, die zo giftig was, dat als de dampen uit zijn bek opstegen tussen het gebladerte de bomen geel en rood kleurden als in de herfst.

Destijds probeerden de reusachtige ijsreuzen uit het noorden op te rukken en het zuiden te veroveren. Zij werden bestreden door de dondergod Thunar (Thor of Donar). Hij reed over de wolken in een wagen getrokken door twee zwarte bokken. Thunar was een geduchte verschijning met een wapperende rode baard en bewapend met een strijdhamer Mjölhir. Als hij zijn hamer weg slingerde dan keerde die vanzelf in zijn hand terug. Als de strijd gaande was zag je de hamer als een lichtflits en dan hoorde je de wielen van zijn kar over de ijsreuzen ratelen. Als een reus getroffen werd door die verschrikkelijke hamer dan viel deze in brokken uiteen. De mensen op aarde zagen dan brokken ijs uit de lucht vallen.

Op zekere dag spraken de reuzen met de slang af dat ze gezamenlijk Thunar zouden aanvallen. De slang kronkelde zich in de hoogste boom en ademde verstikkende dampen uit. Ratelend kwam Thunars kar over de wolken rijden. Er brak een heroïsche strijd uit, waarbij de ene na de andere reus werd versplinterd. De slang braakte zijn gif uit in de richting van Thunar, die slingerde zijn hamer met alle kracht naar de slangenkop. De klap was zo heftig dat de slang verplet-

terd diep in de aarde wegzonk. Maar de giftige dampen die daarbij ontstonden ware zo hevig, dat Thunar bedwelmd uit zijn wagen op de aarde stortte en stierf. Toen zakte het land weg en de zee overspoelde alles. Over de zee kwam de boot aan gevaren met de zeegod en hij nam het lichaam van de dode Thunar mee.

Het duurde een hele lange ijzige tijd, toen werd het land weer droog. Langzaam ontstond er weer wat begroeiing. Maar er waren op de plaats waar het grote gevecht was geleverd twee grondeloos diepe meertjes ontstaan. Het latere Uddelermeer en het Bleeke of Godenmeer. Dit laatste was het graf van de slang en hier was ook Thunar gesneuveld. Het Uddelermeer was de plaats waar de strijdhamer diep in de aarde drong. Naar men zegt is hij ooit teruggevonden.

Het grote bos herstelde zich weer en alles groeide dicht, de meertjes waren nauwelijks meer te vinden. Maar op zekere dag stegen er vlammen op uit het Bleeke meer. De geest van de slang steeg op uit de onderwereld en steeg onder veel geraas en vlammen omhoog en verdween hoog in de wolken. De hitte was zo groot dat het bos vlam vatte en totaal afbrandde. Er bleef opnieuw een kale vlakke over. Deze grote brand zou in 1222 hebben gewoed. Voortaan groeide er alleen nog heide en lagen er nog steeds de twee meertjes.

Bernard Willemsen

Bronnen:

Veluwsche sagen – Gust van de Wall Perné. Uitgeverij Gijsbers & Van Loon, Arnhem, 1973.

Gelders sagenboek – J.R.W.Sinninghe. Uitgeverij Thieme & Cie, Zutphen, 1975.

Mededeling van het secretariaat

De Stichting tot Behoud van de Veluwse Sprengen en Beken wenst u fijne feestdagen en een voorspoedig 2011!

Bij deze Wijerd treft u een acceptgiro aan voor betaling van uw donatie over 2011.

De donatie is minimaal € 15,00; een extra bijdrage is van harte welkom.

Wilt u zelf uw naam en postcode/woonplaats op de acceptgiro invullen?

Als u telebankiert of via girotel betaalt wilt u dan behalve "(donatie) 2011" ook uw naam en postcode meesturen (bv. 2011 J. Jansen, 1234AB)? Dit voorkomt vergissingen!

U kunt dit bij omschrijving/mededelingen vermelden. Mede namens de penningmeester: Hartelijk dank!

Zwier Hottinga-Doornbosch, bureausecretariaat